

денотативне значення загальноживаної лексики "intelligence" у проміжний рівень «mixed reality». Тим самим, існують рівні утворення нової комп'ютерної термінології на проміжному рівні віртуальної реальності та реального світу – «mixed reality». Центральним донором новітніх термінологічних слів – є суб'єкт «mixed reality». На прикладі представника соціосуб'єктного класу проміжного рівня «mixed reality» "hacker", ми зазначили траєкторії спрямування вербалізації когнітивних механізмів формування образного та емотивного компонента англомовної комп'ютерної термінології.

Таким чином, вважатимемо за доречне звертати увагу під час аналізу образного компонента англомовних комп'ютерних термінів на таке:

- першочергове відношення між агентом (суб'єктом «mixed reality») та похідною термінологією;
- другорядне відношення між агентом (суб'єктом «mixed reality») та похідною термінологією;
- подієве/статичне відношення між агентом (суб'єктом «mixed reality») та похідною термінологією;
- макро/мікро рівневе відношення між агентом (суб'єктом «mixed reality») та похідною термінологією тощо.

Іншими словами, для того щоб проаналізувати когнітивний механізм утворення образної та емотивної англомовної комп'ютерної термінології, за основу необхідно брати саме діяча, або агента англомовного комп'ютерного дискурсу, яким і є людина, а на досліджуваному нами проміжному рівні «mixed reality» є суб'єктом цього рівня. Саме антропологічна парадигма комп'ютерної термінології є релевантною основою для дослідження утворення образних та емотивних комп'ютерних термінів, які у будь-якому разі пов'язані із людиною, агентом, діячем або будь-яким іншим соціосуб'єктивним представником «mixed reality». Середовищем реалізації когнітивної бази є антропні/парантропні, опосередковані/неопосередковані статичні/динамічні фактори. *Перспективою* дослідження ми вбачаємо реалізацію системи антропних факторів в різних сферах поповнення англомовної лексики та їх продуктивність.

Література

Махачавілі Р. К. Лінгвофілософські параметри інновацій англійської мови в техносфері сучасного буття: Монографія. – Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2008. – 204 с. *Мерло-Понти М.* Феноменологія восприяття. – Санкт-Петербург: "Ювента" "Наука", 1999. – 605 с. *Тарасенко В.* Антропологія. Інтернет організація: самоорганізація «человека кликающего» // Общественные науки и современность, №5, 2000. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://dironweb.com/klinamen/dunaev4.html> *Los Angeles Times*, September 18, 2001 *The Daily Telegraph*, October 25, 2001. *The Wall Street Journal*, March 11, 2002.

УДК 81'373.227

ЛУЧЕЧКО Т. М.

(Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка)

МЕТАФОРИЧНІ КОРЕЛЯЦІЇ КОСМОНІМА ЗІРКА В ЗАГАДКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ

У статті здійснено спробу зіставного дослідження особливостей мовної об'єктивності космоніма ЗІРКА в українських та англійських народних загадках. Схарактеризовано також метафоричні кореляції кодованого образу в загадках зіставлених мов.

Ключові слова: загадка, код, кодування, образ, космонім, асоціація.

Лучечко Т.М. *Метафорические корреляции космонима ЗВЕЗДА в украинских и английских загадках.* В статье предпринята попытка сопоставительного исследования особенностей языковой объективации космонима ЗВЕЗДА в украинских и английских народных загадках. Выявлены также метафорические корреляции кодируемого образа в загадках сопоставляемых языков.

Ключевые слова: загадка, код, кодирование, образ, космоним, ассоциация.

Luchechko T. M. *Metaphorical codifiers of the cosmonym STAR in Ukrainian and English riddles.* The article deals with the contrastive analysis of the peculiarities the cosmonym STAR is encoded in Ukrainian and English folk riddles. It also focuses on the examination of the STAR metaphorical codifiers in riddles under comparison.

Key words: riddle, code, coding, image, cosmonym, association.

Загадки як одиниці народної творчості представляють важливі елементи дійсності в переінтерпретованому, перетвореному вигляді. Іншими словами, загадки по новому зображують щось дуже знайоме. Завдяки мовній об'єктивації життєва практика й ментальний досвід попередніх поколінь здатні визначати спосіб бачення світу крізь призму імені [Захарова 2009, с. 396-397].

У загадках своєрідна проекція концепта, окремих його елементів чи фрагмента дійсності на інші переважно з такої ж предметно-матеріальної, але іншої побутової або природної сфери, зумовлена специфікою взаємодії національного мислення, реальної дійсності та мови. Тому в зіставлених загадкових текстах один об'єкт може зашифруватися різними кодами (лінгвальним, антропоморфним, антропоцентричним, зооморфним, фітоморфним тощо) і різними засобами з актуалізацією певних характеристик його концептуальної структури.

У лінгвістиці семантичний аспект загадок став предметом дослідження у працях З. Волоцької, А. Головачової, О. Селіванової, А. Мамедової, Н. Титової, Т. Свешнікової, О. Тимченко, А. Тейлора, А. Каїволи-Брегенхджей, У.Пепічелло, Т. Гріна. Однак у лінгвістичній науці досі немає зіставного дослідження специфіки вербалізації космонімів в українських та англійських загадках, що зумовлює актуальність розвідки. **Мета статті** – дослідити особливості мовної об'єктивації образу ЗІРКИ та схарактеризувати його метафоричні кореляції в українських та англійських народних загадках. **Об'єктом дослідження** є українські та англійські народні загадки, які вербалізують образ ЗІРКИ, концептуалізований у свідомості носіїв зіставлених мов. **Предмет аналізу** – особливості кодування космоніма ЗІРКА в українських та англійських народних загадках.

Вербалізація ЗІРОК через антропоморфний код відбувається через мовні одиниці, що позначають соціальні відносини (укр. *слуги*), сімейні стосунки (укр. *діву*, англ. *sister, son, children*), загальні назви осіб (англ. *girl*), жіночі образи (укр. *крася*) лише у кількох українських та англійських загадках.

Українська та англійська народні традиції засвідчують нерозривний зв'язок зірок із сонцем і місяцем. Так, у християнському світогляді походження зірок пов'язане з легендою про Христа, який, будучи дитиною, спускався на землю, щоб погратися виліпленими з болота кульками; батько Бог змусив підкинути їх високо над землею, так більша куля перевтілилась в сонце, а менші – в зорі. У слов'янському фольклорі зірки називаються «дітьми» Сонця і Місяця [СД-2, с. 291]. Тип кодування через кровно родинні стосунки, використаний у загадках про зірки, є одним із найархаїчніших способів переосмислення дійсності [Невская 1999, с. 104], що частково може пояснити подібність похідних асоціативних зв'язків «мати і діти», «батько і діти», «батько і сини», актуалізованих у досліджуваних загадкових текстах: *Що то за діву: одну маму мають, як її побачуть, зі страху вмирають* (Сонце і зірки) [НЗЗ, с. 54]; *My fader has seven sons, an' all seven couldn' talk to each other* (Seven stars) [ER, p. 376]; *My moder have so many children, she can't count one* (Stars) [ER, p. 406]; *My father have so many children, they always glitterin'* (Stars) [ER, p.406].

У системі цінностей фольклорної моделі світу найвищий ранг займає сонце, за ним слідує місяць [Волоцкая 1987, с. 253], а найнижчий щабель посідають зорі. Тому загадки з імплікованою в образній частині асоціативною схемою «батьки – діти» та український паремійний зразок *На широкім полі дорогами ходить пан із слугами* (Небо, зорі, місяць) [БЗ, с. 47] підкреслюють нижчий статус зірок щодо місяця.

Число «сім» є другим за поширеністю і за приписуваною силою чарівної дії у слов'янських замовляннях. За твердженням Т. Лукінової, ця цифра вживається у магічних текстах не для вказівки на реальну кількість предметів, а радше через своє символічне значення [Лукінова 1998, с. 56]. Отож, припускаємо, що числівник «сім» в англійській загадці *My fader has seven sons, an' all seven couldn' talk to each other* (Seven stars) [ER, p. 376] має сакральну конотацію і позначає сім зірок сузір'я Великої Ведмедиці, які символізують «непорушність», оскільки їх можна спостерігати на небі протягом цілого року [Купер 1995, с. 378].

Велика кількість зірок асоціюється з численними предметами в загадках, прикметах, ритуалах, пов'язаних із плодючістю худоби, гаданнях щодо урожаю тощо. [СД-2, с. 293]. На

думку Сергія Єрмоленка, зоряне небо як прогностичний об'єкт передвіщає у пареміях урожай на горох, ягоди й навіть гриби. Однак таку абстрактну подібність із прогнозованим слід брати до уваги як суб'єктивно встановлювану й сприйману при аналізі прогностиків у семіотично-репрезентативному плані [Єрмоленко 2006, с. 130]. Отже, у метафоричному описі ЗІРОК часто виокремлюється сема «незліченність» як релевантна характеристика загаданого об'єкта. У зіставлених загадках вони уподібнюються розкиданим по всьому світу *дрібним предметам*, які неможливо зібрати (укр.), *грошам* (укр., англ.), *худобі* (укр., англ.), *дітям* (англ.), яких не перелічиш, *рою бджіл* (укр.) тощо. Пор.: укр. *Розісланий килим, розкиданий горох, ні килиму не піднять, ні гороху не зібрать* (Небо і зорі) [БЗ, с.43]; *Розсипався горох на чотириста дорог, ніхто його не позбира – ні цар, ні цариця, ні красная дівчиця* (Зорі) [БЗ, с. 44]; *Є у мене багато грошей, я їх не можу перелічити* (Зорі) [БЗ, с. 44]; *Поле не зміряє, вівиці нечислені, посередині пастух: лиш голова та й та без ух* (Небо, зорі, місяць) [НЗЗ, с. 37]; *Їхав Яюка Семеряюка; за ним бджоли гу-лю-лю* (Місяць і зорі) [БЗ, с. 46]; англ. *I got so much money I couldn't done count it* (That's a star) [ER, p. 521]; *My moder have so many children, she can't count one* (Stars) [ER, p.406]; *My fader had so many sheeps and could not count them* (Stars) [ER, p. 170]; *I can't fold the table cloth, I can't count my biscuits* (The clouds and stars) [ER, p. 522]; *Me fader hab a tree full apple an' not a man can count them* (Stars) [ER, p. 449]; *My sheet I cannot fold, my money I cannot count* (Cloud and stars) [ER, p. 518]; *I have a sheet I can't fold it. I have so much money I can't count it. I have an apple I can't eat it. I have a diamond I can't face it* (Water, stars, moon, sun) [ER, p.515].

Колективні уявлення про ЗІРКУ (множ. ЗІРКИ) вербалізуються в загадках зіставлених мов за допомогою номінативних одиниць побутоцентричного спрямування. ЗІРКИ асоціюються з дрібними предметами, найчастіше це їжа: *горох* (укр.), *зерно* (укр.), *яйця* (укр.), *перець* (укр., англ.), *манго* (англ.), *яблука* (англ.); рідше – *гроші* (укр., англ.), *клубки* (укр.).

В українських загадках ЗІРКИ кваліфікуються як результат розпаду єдиного цілого, а саме *розсипаного гороху чи зерна*, які неможливо ні вибирати, ні видзьобати так, як і сонячне проміння, яке не виженеш. Вони зникають самі, коли приходить пора – світанок у випадку із зорями, ніч – у випадку із сонцем. Пор.: *Мету-мету – не вимету; несучу-несу – не винесу; пора прийде – само вийде* (Промінь сонця) [БЗ, с. 51]; *Прийде в дім – не виженеш, пора прийде – само піде* (Промінь сонця) [БЗ, с. 51]; *Простелений кожушок, розсипаний горошок ще й хліба окраєць* (Небо, зорі, місяць) [БЗ, с. 47]; *Торох-торох на печі горох ще й окраєць хліба; а стало світати – нічого збирати* (Небо, зорі, місяць) [БЗ, с. 47]; *Пішла пані до льоху, насипала гороху, Іде пані з льоху – нема гороху* (Сонце і зорі) [БЗ, с. 50]; *На рогожці розіслані горошки, а в середині півбублика* (Небо, зорі, місяць) [БЗ, с. 47]; *Розсипалось на ніч зерно, глянули вранці – нема нічого* (Зорі) [БЗ, с. 44]; *Розсипався горох на сто дорог* (Зорі) [БЗ, с. 44]; *Біг зайчик попід лісок, сипав з гори пісок* (Місяць і зорі) [БЗ, с.46]; *Прийшов старець, розсипав перець, як зачало світати, він зачав збирати* (Місяць і зорі) [БЗ, с. 46]; *Їхав по горі волох, розсипав горох; стало світати – нема що збирати* (Місяць і зорі) [БЗ, с. 46]. Щоправда, одна українська загадка фіксує успішне збирання розсипаного гороху: *Старий волох розсипав горох, не велів позбирати, став дня дожидати; а як дня діждав, горох позбирав* (Місяць і зорі) [БЗ, с. 46]. Втім, «збирання зірок вдень» – це не що інше, як замаскована метафорична трансформація процесу зникнення зірок у світлу пору добового циклу.

Природно, що зорі, які для людського ока видаються дуже малими, ототожнюються з такими ж дрібними предметами. В. Митрофанова слушно зауважує, що подібні загадки можуть втілювати якісь древні образи, уподібнення, незрозумілі сучасному реципієнтові [Митрофанова 1971, с. 149]. Відтак, сакральний процес розсипання гороху – це міфологічний прообраз творення Всесвіту [Єрмоленко 2000, с. 172]. Проте «для загадки важлива паралель «розсипалось – не зібрати». Саме на цій обставині фокусується увага, це основа, смисл і значення. Що розсипалось – неважливо для загадки» [Митрофанова 1971, с. 149]. Тому предметом заміщення може бути будь-що дрібне – *горох, пісок, перець, зерно*. Мотив розкиданого насіння, що репрезентує образ ЗІРОК, зафіксовано в багатьох східних загадкових фондах: у грецькому, арабському, турецькому, філіппінському [ER, p. 447].

Різноманітні похідні утворення широковідомої продуктивної концептуальної моделі «ЗІРКИ – розкидані фрукти, зерно чи насіння», не зафіксовані в англійських загадках, на відміну

від українських. Для англійських паремій аналізованого типу властиві порівняння ЗІРОК із фруктами (*перець, манго, яблука*) чи квітами (*троянди*) на дереві, що, ймовірно, корелює з архетипним образом Світового дерева. Аналізовану образну асиміляцію часто доповнює темпоральна деталь – усі фрукти зникають вдень [ER, p. 445]: *My moder have a pepper-tree, in the night it have plenty peppers, in the day it have none* (Stars) [ER, p. 448]; *My fader has a pepper tree. In night it is full of yellow pepper, and in morning there are none. What's that?* (Stars) [ER, p. 448]; *My father had a ya'd full of mangos. When he wake up in the morning, all was gone* (Stars) [ER, p. 449]; *My fader got a rose-tree in him yard; eb'ry night he blow, an' by time de be clean, eb'ry one gone* (Stars) [ER, p. 442]. Поодинокий англійський приклад *Me fader hab a tree full apple an' not a man can count them* (Stars) [ER, p. 449] демонструє також образну трансформацію ЗІРОК у яблука, яких не злічити, хоч останні символізують «здебільшого сонце або місяць у загадках» [ER, p. 449].

В англійських та українських загадках досліджуваний концепт інколи об'єктивується через образ *грошей*, яких зазвичай так багато, що й не підрахуєш: *Є у мене багато грошей, я їх не можу перелічити* (Зорі) [ER, p. 44]; *Нашу стелю у червінці мати вбрала, та й одна ще їх дитина не дістала* (Небо і зорі) [БЗ, с. 43]; *My father has a large sheet, covers the whole world and full of small change* (Star in the sky) [ER, p. 519]; *My father git me some money to count and I couldn't count it* (Stars) [ER, p. 521]; *My father have a sheet of money and he couldn't count one* (Stars) [ER, p. 518]; *My sheet I cannot fold, my money I cannot count* (Cloud and stars) [ER, p.518]. У прикметах і гаданнях гроші пов'язують із дрібними та круглими предметами: зерном, крупою, горіхами, горохом. Символом грошей вважається вогонь і всі пов'язані з ним об'єкти та явища, наприклад, вугілля, мерехтливі вогники і под. [СД-2, с. 56]. Метафоричні ізоморфи ЗІРОК у досліджуваних текстах створені на основі сем «світло», «множинність», «малий розмір», що є спільними з компонентами значення аналізованого образу та концептами ВОГОНЬ, ГРОШІ.

Загадки зіставлених традицій зображають ЗІРКИ в зооморфних образах *овець* та *коней*. У господарській магії вівці використовують для впливу на об'єкти, від яких необхідно домогтися множинності. Тому об'єкти, яким властива множинність (зірки, комахи), можуть персоніфікуватися у загадках через аналізовану фаунономінацію [СД-3, с. 504]. Зірки подекуди називають Божими вівцями, адже ці «нічні світлячки» загадуються головним чином у сполученні з іншими образами, зокрема *цапа, пастуха, пастиря*, репрезентантами МІСЯЦЯ в українській традиції, *father* – в англійській. Приміром, *Поле не міряне, вівці не щитані, пастух рогатий* (Небо, зорі, місяць) [БЗ, с. 46]; *Поле голубе, овечки золоті, пастух рогатий* (Небо, зорі, місяць) [БЗ, с. 46]; *Поле не зміряне, вівці не пораховані, пастух не згоджений* (Небо, зорі, місяць) [БЗ, с. 46]; *Цап, цап по полю басує, з цапенятами гарцює; поти буде гарцювати, поки вовк не стане спати* (Небо, зорі, місяць) [БЗ, с. 47]; *My fader had one crowd o' sheep, an' all de people in dat town couldn' count dem* (Stars) [ER, p. 170]; *Me fader give me a flock o' sheep to count an' I couldn' count dem* (Stars) [ER, p. 170]; *My fader had so many sheeps and could not count them* (Stars) [ER, p.170].

Кінь, як і зірка, символізує вогонь і світло. Як вірний бойовий товариш слов'янського витязя володіє чудодійною силою і може перевтілюватися у зірку, птаха тощо. Приміром, у північно-російській астрономії горбатий кінь із возом образно ототожнюється із сузір'ям Великої Ведмедиці, а небесний кіл, до якого прив'язано небесного коня, – із Полярною Зіркою. Таке трактування образу, можливо, проникло в російський мовний простір від тюркських народів [Рут 2008, с. 65]. В українських загадках ЗОПІ на нічному небі – це прив'язані *коні*, котрі пасуться на полі, а їхні узди не розв'язати, як і не відокремити зірку від сузір'я: *На татарському полі попутані коні, вузлики знять, та не можна розв'язать* (Небо і зорі) [БЗ, с. 43]; *Стоять коні булані, на їх узди порвані, узди знати, та не можна розв'язати* (Небо і зорі) [БЗ, с. 44]; *Приїхав гість та й став на поміст, розпустив коні по всій оболоні* (Небо, зорі, місяць) [БЗ, с. 46]; *Наїхали німці під наші сінци, розпустили коні по всьому полю* (Небо, зорі, місяць) [БЗ, с. 46]. На думку Світлани Єрмоленко, в основу кодування ЗІРОК в аналізованих прикладах покладено не просто зорові враження від побутових речей. Ключовим є поняття «неможливість щось зробити», яке сигналізує про *недосяжність* ЗІРОК. Образи коней кодують ЗІРКИ через зв'язок з двома семами «рух» і «велика кількість – табун» [Єрмоленко 2007, с. 254]. В англійському загадковому

корпусі взаємозв'язок «ЗІРКИ – коні» вербалізується у поодинокому тексті *White mare on the hill, with her foal at her heel* (The white mare is the moon, and the colt is explained to be a certain star always near her) [ER, p. 175], в якому підкреслюється менший розмір і нижчий статус зірки щодо місяця.

Найпродуктивніші метафоричні кореляції ЗІРОК – побутоцентричного спрямування, де серед головних кореляцій аналізованого космоніма домінують лексеми, що позначають їжу: *горох, перець, зерно, яйця та гроші*. Англійським загадкам властиво подекуди зашифровувати нічні світила через кровнородинні стосунки: *сестра, діти, сини*. Представники української лінгвокультурної спільноти зрідка використовують одухотворені кодифікатори: *діти, краля, слуги* для кодування ЗІРОК. Серед зооморфних метафоричних кодифікаторів ЗІРОК головне місце займають номени *вівці і коні*.

Література

- Волоцкая З. М. Элементы космоса в фольклорной модели мира (на материале славянских загадок) / З. М. Волоцкая // Исследования по структуре текста: сб. ст. / отв. ред. Т. В. Цивьян. – М.: Наука, 1987. – С. 250-266. Ермоленко С. С. Мовне моделювання дійсності і знакова структура мовних одиниць: монографія / Сергій Семенович Ермоленко. – К.: «Видавничий дім Дмитра Бураго», 2006. – 384 с. Ермоленко С. Я. Мовна картина неба в народній загадці // Мова і українознавчий світогляд: монографія / Світлана Яківна Ермоленко. – К.: НДГУ, 2007. – С. 247-254. БЗ – Загадки / [упорядкув., вступ. ст. та прим. І. П. Березовського]. – К.: Вид-во АН УРСР, 1962. – 511 с. Захарова Н. В. Загадка як особлива семіотична система / Н. В. Захарова // Проблеми зіставної семантики: зб. наук. праць / відп. ред. Тараненко О. О. – К.: КНЛУ, 2009. – № 9. – С. 417-421. Купер Дж. Энциклопедия символов. Серия Символы. Кн. IV. / Дж. Купер. – М.: Ассоциация духовного единения «Золотой Век», 1995. – 411 с. Лукінова Т. Б. Мовна архаїка слов'янських замовлянь // Т. Б. Лукінова / Мовознавство. – 1998. – № 2-3. – С. 47-61. Митрофанова В. В. Художественный образ в загадках / В. В. Митрофанова // Современные проблемы фольклора. – Вологда: Министерство просвещения РСФСР Вологодский гос. пед. ин-т, 1971. – С. 141-151. НЗЗ – Найкращі загадки і забавки для старих і малих / упор. М. Кумка. – Вінніпеу: Український Голос, 1931. – 91 с. Невская Л. Г. Печь в фольклорной модели мира / Л. Г. Невская // Исследования в области балто-славянской культуры: загадка как текст. 2 / ред. Т. М. Николаева. – М.: Индрик, 1999. – С. 101-109. Рут М. Э. Образная номинация в русской ономастике / Мария Эдуардовна Рут. – М.: ЛКИ, 2008. – 192 с. СД-2 – Славянские древности. Этнолингвистический словарь: в 5 т. / [под общей ред. Н. И. Толстого]. – М.: Международные отношения, 1999. – Т. 2: Д-К. – 702 с. СД-3 – Славянские древности. Этнолингвистический словарь: в 5 т. / [под общей ред. Н. И. Толстого]. – М.: Международные отношения, 2004. – Т. 3: К (Круг) – П (Перепелка). – 704 с. Ермоленко Н. Загадаю загадочку... (до питання про генезу міфологічної системи жанру) / Н. Ермоленко // Література. Фольклор. Проблеми поетики: зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К.: ВПЦ "Київський університет", 2000. – Вип. 7. – С. 168-178. ER – Taylor A. English Riddles from Oral Tradition / Archer Taylor. – Los Angeles: Berkeley, 1951. – 959 p.

УДК 811.133.373

МАРТИНЮК О. М.

(Луцький національний технічний університет)

АКТАНТНА МОДЕЛЬ ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ (на матеріалі французької мови)

У статті розглядається питання актантної моделі у політичному дискурсі: виявлення актантних ролей, особливостей їхньої реалізації у текстах політичних промов, дискусіях тощо.

Ключові слова: актантна модель, політичний дискурс, актантні ролі, політична комунікація.

Мартинюк О. Н. Актантная модель политического дискурса (на материале французского языка). В статье рассматривается вопрос актантной модели в политическом дискурсе: выявление актантных ролей, особенностей их реализации в текстах политических речей, дискуссиях и т.д.

Ключевые слова: актантная модель, политический дискурс, актантные роли, политическая коммуникация.

Martyniuk O. M. Actantial Model of Political Discourse (based on the French language). The article deals with the actantial model in political discourse: identifying actantial roles, peculiarities of their functioning in the texts of political speeches, debates, etc.

Keywords: actantial model, political discourse, actantial roles, political communication.

Постановка наукової проблеми та її значення. Політичні науки часто використовують інструменти інших дисциплін. Це також випадок "актантної" моделі, яка в теорії мови була розроблена для аналізу літературних текстів і яка, на наш погляд, є хорошим інструментом для